

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 19 december 2023
Ons kenmerk 51/5.12/2023001780
Behandeld door Bestuurs- en directiestaf
Onderwerp: Verzamelbrief afdoening openstaande moties en toezeggingen
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Met het einde van het jaar 2023 in zicht hebben wij de 'Toezeggingenlijst Statencommissie' (bijlage 1) in onze collegevergadering besproken en op een groot aantal openstaande toezeggingen en moties een antwoord geformuleerd. Door middel van deze verzamelbrief willen wij u informeren over de opvolging van de openstaande toezeggingen en moties. In sommige gevallen gaat het hierbij om het delen van de laatste stand van zaken en houdt u nog een afhandeling van ons tegoed. En in sommige gevallen stellen wij aan u voor om aan de hand van een antwoord een toezegging of motie af te doen, zodat wij het nieuwe jaar met een opgeschoonde toezeggingenlijst van start kunnen gaan. Wij hebben bij het beantwoorden van de openstaande toezeggingen en moties ook geconstateerd dat u in enkele gevallen enige tijd op een antwoord hebt moeten wachten. Het nieuwe jaar start vaak ook met goede voornemens en vanuit deze traditie hebben wij samen met het management van onze organisatie het voornemen uitgesproken om het afhandelproces van moties, toezeggingen en amendementen op enkele punten te verbeteren en te versnellen.

Hieronder worden de toezeggingen en moties een voor een benoemd en geven wij de laatste stand van zaken over een antwoord op uw vraag.

Toezegging actualisatie Luchtvaartbeleid

Toegezegd is dat er een actualisatie van het provinciaal Luchtvaartbeleid komt. Eind dit jaar (2023) zal de evaluatie van het huidige luchtvaartbeleid worden opgeleverd. Dit is één van de bouwstenen voor de actualisatie van het beleid, die naar verwachting in 2024 wordt opgeleverd. Zodra hierover meer bekend is informeren wij u verder. Wij stellen voor om deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging betrekken van onderwijsinstellingen bij wielersbaan

Wij hebben toegezegd u op de hoogte te houden over een gesprek met de gemeente Assen over uw wens om zoveel mogelijk sport en bewegen, opleidingen, onderwijsinstellingen te betrekken bij de wielersbaan.

Met de voltooiing van het wielerscentrum heeft de gemeente Assen een beschikking ontvangen van de provincie, waarin is aangegeven dat de bijdrage wordt overgemaakt zodra de werkzaamheden van start gaan. Zover is het nog niet. De gemeente heeft ons begin 2023 geïnformeerd omtrent de plannen voor een onderwijs- & sportcampus. Daarmee wordt invulling gegeven aan de wens om het onderwijs bij de plannen te betrekken. Het is aan de gemeente om het vervolg vorm te geven. Wij stellen voor om deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging concept Universiteit van het Noorden

Wij hebben met u afgesproken om direct na het zomerreces (2022) te komen met een update over de precieze gang van zaken van het concept Universiteit van het Noorden. Wij constateren dat wij u over dit dossier, inmiddels onder de titel Greenwise Campus, geregeld hebben geïnformeerd. Dit blijven wij ook doen. Wij verwijzen voor de laatste stand van zaken naar de Statenbrief met het kenmerk: 42/5.8/2023001378. Wij stellen voor om deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging ruimte voor ruimte regeling

Wij hebben met u afgesproken om de 'Ruimte voor Ruimte regeling' nog eens tegen het licht te houden, om te kijken naar verbeteringen. Dit is inmiddels gebeurd en het heeft tot een aanscherping van de regeling geleid. Deze is gepubliceerd in het Provinciaal Blad en voor de volledigheid hier als bijlage toegevoegd (bijlage 2 Ruimte voor ruimte). Wij stellen voor om deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging overlast zorgende asielzoekers (veiligelanders)

Wij hebben afgesproken de uitkomsten van het overleg met diverse partijen over de overlast zorgende asielzoekers (veiligelanders) te delen met u. Op woensdag 22 februari 2023 heeft gedeputeerde, mevrouw Vedelaar, mondeling met u gedeeld wat de inzet in het OV is. Op woensdag 8 november 2023 hebben wij een reactie geven op een rondvraag van Forum voor Democratie over de aanpak veiligelanders. De provincie heeft als het gaat om openbare orde en handhaving geen rol. De burgemeester van Emmen heeft nauw contact met de burgemeester van Westerwolde en met het Rijk hierover. Wij stellen voor om deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging Regionaal Mobiliteitsplan Drenthe (RMP)

Wij hebben toegezegd u bij de versie 2.0 van het RMP een afkortingenlijst te sturen. Hierbij was onze verwachting dat het RMP in 2023 werd opgeleverd. Echter deze verwachting is bijgesteld naar tweede kwartaal 2024. Er wordt een afkortingenlijst bijgevoegd. Zodra het plan gereed is, zullen wij u hierover informeren. Wij stellen voor om de toezegging hiermee af te doen.

Toezegging subsidieregeling voor woningeigenaren

Wij zouden u op de hoogte houden over of de subsidieregeling voor woningisolatie bij woningeigenaren met een laag inkomen, het juiste instrument is.

Inmiddels hebben wij dit onderzocht. De bestaande Subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen is geschreven naar aanleiding van de motie "Onderzoek aanvullende maatregelen tegengaan energiearmoede", met de intentie om woningeigenaren met een laag inkomen te ondersteunen in de energietransitie met "een duwtje in de rug".

Sinds oktober 2022 werken we met de regeling en hebben we de volgende ervaring opgedaan.

- 90% van de aanvragers heeft een AOW-uitkering.
- Niet iedereen kan met de huidige maatregelen worden geholpen.
- Bij inwoners is vraag naar andere maatregelen dan die worden aangeboden in de regeling.

Daarom hebben wij het voornemen om de bestaande regeling inhoudelijk te wijzigen:

1. verhogen van de inkomensgrens van 130% sociaal minimum € 32.600,-- naar € 48.625,-- (sociale huurgrens);
2. uitbreiding van de maatregelen.

Uit de praktijk van de adviseurs die bij de woningeigenaren thuis zijn geweest krijgen wij terug dat veel van de bezochte woningeigenaren een AOW-uitkering hebben en daarom vanwege hun inkomen in aanmerking komen voor de regeling. Huishoudens met energiearmoede komen wij echter nauwelijks tegen. De praktijk leert kortom dat het aanvankelijke beeld van de doelgroep dat wij bij de start van de regeling hadden niet klopt met de praktijk. Ook zien wij dat de maatregelen die in de regeling worden aangeboden niet bij elke woningeigenaar kunnen worden uitgevoerd. Zo is er niet altijd een spouwmuur of is er geen of onvoldoende kruipruimte aanwezig. Daarnaast is de vraag naar andere maatregelen zoals HR++ glas en overige isolatie bij woningeigenaren groot. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat een klein deel van de woningeigenaren energiearmoede ervaart. 1% van de huishoudens in koopwoningen heeft in 2020 energiearmoede volgens LILEK (laag inkomen lage energetische kwaliteit), LIHK (laag inkomen hoge kosten). De gewijzigde regeling kent bovendien een verruiming van maatregelen, hiermee zal het subsidiebedrag alleen niet meer toereikend zijn om de gehele maatregel te financieren. Anders gezegd. In de huidige regeling wordt de gehele maatregel met de subsidie gefinancierd. Dat kan omdat de kosten van de maatregelen uit de regeling in de meeste gevallen niet over het maximale subsidie bedrag gaan. Voor de gewijzigde maatregelen is het subsidie bedrag van € 2.500,-- niet voldoende en zal door de woningeigenaar in veel gevallen moeten worden bijbetaald. Het idee is om een regeling te maken voor een brede doelgroep. Wij hebben ervoor gekozen om de doelgroep te verruimen naar een inkomensgrens van € 48.625,--. In deze doelgroep zitten ook de huishoudens met een inkomen uit werk voor wie het moeilijk is om de verduurzaming van hun woning te financieren. Wij hebben het voornemen om in 2024 met een nieuwe isolatiesubsidieregeling te komen. Wij komen echter pas met een regeling als landelijke afspraken zijn gemaakt over isoleren en de Wet natuurbescherming (Wnb). U wordt hierover uiteraard geïnformeerd. Wij stellen voor om voor nu deze toezegging hiermee af te doen.

Toezegging alliantieproject Buurtvervoer Midden-Drenthe

Wij hebben toegezegd dat wanneer het alliantieproject Buurtvervoer Midden-Drenthe een succes is, onderzocht zou worden of dit project vanuit de Sociale Agenda en vanuit mobiliteit verder gebracht kan worden. Dit project is nu één jaar in uitvoering en loopt tot april 2025. Tussentijdse resultaten kunnen worden gedeeld met andere vrijwilligersprojecten op het gebied van vervoer, maar daarvoor is het nu nog te vroeg. De toezegging kan blijven staan.

Toezegging ondersteuning evenementen Wet natuurbescherming

Wij hebben op uw verzoek gekeken hoe wij de evenementen in onze provincie nog extra kunnen ondersteunen als het gaat om de Wet natuurbescherming. Wij hebben onze communicatie ten aanzien van evenementen en de stikstofregels verbeterd. De informatie op onze website is aangepast en wanneer er vragen van evenementenorganisatoren naar de provincie komen, wordt altijd mondeling contact gezocht via het Domein Landelijk Gebied om te kijken hoe wij kunnen helpen bij het aanleveren van de juiste stikstofinformatie. Wij hebben hiermee de indruk dat wij op een laagdrempelige en gerichte manier informatie verstrekken en dit blijven wij doen. Naar ons idee kan deze toezegging hiermee worden afgedaan.

Toezegging 175 jaar Grondwet

Wij hebben toegezegd dat wij zullen kijken hoe wij aandacht kunnen besteden aan 175 jaar Grondwet. Rondom het 175-jarig bestaan van de Grondwet hebben in Nederland verschillende activiteiten plaatsgevonden. Dit was in hoofdzaak een aangelegenheid van de Rijksoverheid. ProDemos heeft in de activiteiten ook aandacht besteed aan 175 jaar Grondwet. Rondom 4 en 5 mei heeft het Nationaal Comité 4 en 5 mei in heel het land ook stil gestaan bij 175 jaar Grondwet. In 2024 zal de commissaris van de Koning (cvdK) schoolklassen gaan bezoeken en hierbij ook aandacht besteden aan het feit dat de Grondwet 175 jaar bestaat, en in brede zin het bestuur van Nederland, het respect voor grondwettelijke waarden en de democratische rechtsstaat. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheid om artikel 1 van de Grondwet een duidelijke en herkenbare plek te geven in het provinciehuis. Dit kan op verschillende manieren, te denken aan een kunstwerk, tekst of anderszins. Hier zullen wij u op een later moment verder over informeren. Naar ons idee kan deze toezegging hiermee worden afgedaan.

Toezegging contactgedeputeerde

Wij hebben met u afgesproken dat wij bij u zouden terugkomen over wat precies de rol van de contactgedeputeerde is en hoe we daar met elkaar vorm en inhoud aan geven. Wij informeren u hierover in het eerste kwartaal van 2024.

Toezegging informatievoorziening Omgevingsdienst Groningen

Wij hebben toegezegd schriftelijk te informeren over hoe de informatievoorziening over de taken die de Omgevingsdienst Groningen (ODG) voor Drenthe uitvoert, loopt en of ODG toegevoegd kan worden aan de lijst van Verbonden Partijen.

Tot op heden kent de informatievoorziening aan uw Staten nog geen vaste structuur. Wij zijn als provincie alleen opdrachtgever (klant) en geen deelnemer van gemeenschappelijke regeling ODG. In het jaarverslag worden de werkzaamheden beschreven die de ODG in dat jaar voor de provincie heeft uitgevoerd. Voorstel is om met ingang van het jaarverslag 2023 deze na vaststelling door AB ODG ter informatie aan u te sturen.

Op de vraag of de ODG toegevoegd kan worden aan de lijst van Verbonden Partijen:

De ODG is voor de provincie Drenthe geen verbonden partij en kennen wij alleen als een opdrachtgever/klant relatie en niet zoals bij de Verbonden Partijen als deelnemer/eigenaar.

Elk jaar presenteren de GR-en zich op een zomermarkt aan uw Staten. Het voorplan is om in 2024 de ODG ook te vragen of zij zich tijdens deze zomermarkt willen presenteren. Dit jaar was hier binnen de PS-agenda geen ruimte meer voor om dit te organiseren.

Wij stellen voor om hiermee de toezegging af te doen.

Toezegging betrekken Jongerenadviesraad bij de cultuurnota

Met u is afgesproken om de Jongerenadviesraad uit te nodigen voor een gesprek over de nieuwe cultuurnota. Deze toezegging is inmiddels opgepakt. De jongerenadviesraad is uitgenodigd voor de bijeenkomst over de cultuurnota 2025-2028 op 12 december 2023. Daarnaast zijn zij door de schrijver van de cultuurnota benaderd voor een quote. Ook zijn wij in gesprek over een bijeenkomst die de jongerenadviesraad wil organiseren op het gebied van cultuur. Wij gaan ervan uit hiermee invulling te hebben gegeven aan deze toezegging en stellen voor deze hiermee af te doen.

Provinciale Regenboog ambassadeur

Op uw verzoek hebben wij onderzocht of de provinciale Regenboog ambassadeur ook onderdeel gaat vormen in het reglement van de Adviesraad Toegankelijkheid. Wij hebben u hierover recent geïnformeerd, zie hiervoor de Statenbrief met het kenmerk: 49/5.1/2023001671. Wij gaan er hiermee vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Toezegging over de NOM

Wij hebben u toegezegd om de eerste helft 2024 een bijeenkomst te organiseren om te praten over het nieuwe strategisch kader van de NOM. Wij stellen u langs deze weg voor om deze toezegging te betrekken bij de bespreking van de nieuwe Economische Koers en hiervoor geen aparte bijeenkomst te beleggen. Na de vaststelling van de Economische Koers stellen wij voor om deze toezegging dan ook af te doen.

Toezegging werkbezoek CuRe Technology

Wij hebben toegezegd een werkbezoek te organiseren naar fabriek CuRe. Wij zijn met de Statengriffie in overleg om hiervoor een geschikte datum te vinden. Naast CuRe willen ook andere bedrijven in het chemiecluster koppelen aan dit werkbezoek.

Toezegging nieuwe Economische Koers

Wij hebben met u afgesproken dat bij het opstellen van de nieuwe Economische Koers opnieuw wordt gekeken naar de inzet van de instrumenten subsidies en leningen en stapeling daarvan. Hier komen wij op terug bij de bespreking van de Economische Koers in uw Staten.

Toezegging overzicht verbonden partijen & aangaan verbonden partijen

Wij hebben met u afgesproken een overzicht te leveren welke collegeleden bij de diverse verbonden partijen betrokken zijn en dat wij u zouden informeren bij het aangaan van een nieuwe verbonden partij. Wij hebben u hierover recent een Statenbrief gestuurd met het kenmerk: 47/5.7/2023001581. Wij gaan er hiermee vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Toezegging Bestuursrapportage 2024

Wij hebben toegezegd te kijken naar de gehanteerde systematiek van de voortgang en bijbehorende symbolen bij de bestuursrapportages. Hier komen wij op terug bij de eerste bestuursrapportage van 2024.

Toezegging gevolgen Regionale Energie Strategie (RES)

Begin november 2023 hebben wij u toegezegd op korte termijn een brief te sturen die duiding geeft op de brief van het Rijk inzake de gevolgen voor de RES Drenthe en de gaande ontwikkelingen. Wij hebben u hier recentelijk per brief over geïnformeerd met het kenmerk: 46/5.13/2023001551. Wij gaan er hiermee vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Toezegging website aardbevingen

Wij hebben afgesproken te kijken naar de website met betrekking tot informatie over aardbevingen. De inhoud van de pagina met betrekking tot aardbevingen zal worden geactualiseerd en ook worden vereenvoudigd. Waar nodig zal ontbrekende informatie worden toegevoegd. Het streven is om de verbeterde website eind januari 2024 klaar te hebben. Wij zullen u hierover dan informeren en gaan er hiermee vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Toezegging gewasbeschermingsmiddelen

Wij hebben u toegezegd het advies van de CvdK van 17 maart 2023 omtrent gewasbeschermingsmiddelen toe te sturen. Wij hebben u recentelijk meerdere brieven, inclusief het advies van de CvdK van 17 maart 2023, toegestuurd. Wij gaan er vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Toezegging visualisatie Begroting

Wij hebben met u afgesproken een voorstel te maken voor het visualiseren van de begroting (waarbij visualisaties gekoppeld zijn aan ambities). Dit komt terug bij de Begroting 2025.

Toezegging inzake Koningsdag 2024

Wij hebben tijdens de begrotingsbehandeling voor de Begroting 2024 met u afgesproken om bij u terug te komen met een onderbouwing van de begrote kosten voor Koningsdag. Er is goed contact met de gemeente Emmen en wij zijn voor deze informatie afhankelijk van hun verdere uitwerking. Wij komen hier zo

spoedig mogelijk met een informerende brief met onderbouwing van de inzet van de gelden bij u op terug.

Toezegging stikstofuitstoot GAE

Wij hebben toegezegd u schriftelijk te informeren over de stikstofuitstoot van GAE. Wij hebben u hier inmiddels over geïnformeerd per brief met het kenmerk: 49/5.6/2023001676. Wij gaan er vanuit dat deze toezegging hiermee is afgedaan.

Motie: 2020-12 Brede Welvaart en duurzame ontwikkelingsdoelen als koers bij maatregelen economisch herstel

Ten tijden van de coronapandemie hebt u op 1 juli 2020 terecht aandacht gevraagd voor een duurzaam economisch herstel van Drenthe. U hebt het toenmalige college opgeroepen om een bijeenkomst te organiseren 'Weg uit de coronacrisis' om zo samen met het bedrijfsleven langs de lijn van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties te werken aan een duurzame weg uit de coronacrisis. Wij moeten constateren dat deze bijeenkomst niet heeft plaatsgevonden, maar dat er wel degelijk gewerkt is aan een duurzaam (economisch) herstel van Drenthe. U hebt meerdere informerende brieven tijdens de coronaperiode ontvangen over de manier waarop samen met het bedrijfsleven en alle relevante maatschappelijke partners gewerkt is aan het herstel in Drenthe. Daarnaast zijn wij inmiddels bijna vier jaar verder en constateren wij ook dat wij als college samen met u en vele partners werken aan de totstandkoming van nieuwe beleidskaders. Onder andere door het maken van startnotities waarbij u steeds in de gelegenheid wordt gesteld samen met ons invulling te geven aan deze nieuwe kaders. Bijvoorbeeld bij de totstandkoming van de nieuwe economische koers, sociale agenda, een nieuwe cultuurnota, een energie agenda enzovoorts. Bij de totstandkoming en uitwerking van deze beleidskaders denken wij na over een duurzame en/of toekomstbestendige ontwikkeling voor Drenthe. Ook de 17 ontwikkeldoelstellingen betrekken wij hierbij, maar ook denken we in verbandingen met dossiers als Drents Programma Landelijk Gebied (DPLG), klimaatadaptatie en de nieuwe omgevingsvisie. Wij stellen voor om deze motie af te doen en ons bij de bespreking van alle nieuwe beleidskaders input mee te geven over de duurzame koers voor Drenthe.

Motie: 2021-25: Innovatie infrastructuur en luchtkwaliteit

Deze motie vraagt naar de mogelijkheden om de luchtkwaliteit te verbeteren door verkeersregelinstallaties (VRI's) af te stellen op zwaar vrachtverkeer. Door deze (relatief vervuilende) voertuigen homogever te laten rijden ontstaat significant minder uitstoot. De provincie Drenthe heeft als wegbeheerder zeven VRI's in beheer. Relatief veel zwaar vrachtverkeer rijdt op de N34, de N381 en A28. Dus daar waar geen VRI's staan. Wij hebben twee slimme VRI's (bij Peize en Roden). Deze zouden eventueel aangepast kunnen worden met voorrang voor zwaar vrachtverkeer. Op dit moment zijn zij ingesteld om fietsers en bussen voorrang te geven. 'Gewone' VRI's detecteren geen specifiek zwaar vrachtverkeer. Kortom: de toepassingsmogelijkheden en verwachte effecten binnen onze provincie zijn zeer beperkt. Bovendien geven meerdere wegbeheerders in ons land inmiddels aan zeer terughoudend te zijn met het aanschaffen van nieuwe iVRI's omdat ze niet aan de verwachtingen voldoen. Wat ons betreft kan deze motie hiermee worden afgedaan.

Motie 2021-41: Burgers betrekken bij provinciale financiën

Wij hebben in het jaar 2021 van u de opdracht gekregen burgers beter te betrekken bij de provinciale financiën. In het Coalitieakkoord 2023-2027 is ook de ambitie uitgesproken helder te communiceren over al onze taken die wij als provincie uitvoeren, net als over de financiën. Wij hebben mede daarom dit onderwerp besproken in de laatste bijeenkomst van de Werkgroep Programmagroting. In 2022 zijn in dit verband de bekende 'infographics' opnieuw verschenen. Wat ons betreft worden alle P&C producten steeds beter leesbaar en begrijpelijker. Dit heeft continue onze aandacht en wij vragen u ook ons feedback te blijven geven. Wat ons betreft kan deze motie hiermee worden afgedaan.

Motie: 2022-18, Ruimte voor de Nedersaksenlijn

De Nedersaksenlijn is een belangrijk speerpunt voor Drenthe en heeft daarmee ook dagelijks onze aandacht en die van de ambtelijke organisatie. Samen met alle partners wordt hier volop inzet op gepleegd. Zie hiervoor ook het recent opgeleverde bidbook met daarbij behorende MIRT onderzoek dat wij nu mogen uitvoeren (LIS A.21 van OGB 23-11-2022). Een volgend ijkmoment zal rondom de Voorjaarsnota 2024 zijn. Wat ons betreft is hiermee 'Ruimte voor de Nedersaksenlijn' goed ingevuld en blijven wij hier op alle mogelijke manieren ruimte voor vragen. Wat ons betreft is hiermee ruim voldaan aan het dictum in de motie.

Motie 2022-30: Hoge nood in Drenthe

De uitwerking van de motie Hoge nood in Drenthe heeft enige tijd op zich laten wachten. Maar inmiddels bent u hierover geïnformeerd en hebt u ook het onderzoek ontvangen. Wat ons betreft kan de motie hiermee worden afgedaan en verwijzen wij u naar de brief met het kenmerk: 50/5.1/2023001642.

Motie 2022-48: Internationale Culturele Samenwerking voor een sterke grensregio

Op 21 april 2023 heeft oud gedeputeerde, de heer Stelpstra contact gehad met Landrat Fietzek van de Graftschaft Bentheim. De Landrat was zeer verheugd over dit initiatief, vooral omdat dit door de politiek in Drenthe wordt gedragen. Tijdens de afspraak met de gedeputeerde was ook het hoofd cultuurzaken vanuit de Graftschaft mee. Afgesproken is om een vervolgspraak in te plannen. Ook is afgesproken dat Drenthe met een voorstel komt. In uitvoering van deze motie is de Duitslandcoördinator samen met een Ontwikkelaar Kunsten van het team Cultuur in overleg met de Graftschaft Bentheim over het opzetten van een cultureel evenement rondom de spoorlijn Emmen-Rheine. De Graftschaft is geïnteresseerd en is bij monde van het afdelingshoofd Cultuur bereid middelen beschikbaar te stellen. Wij informeren u over de voortgang en stellen voor om deze motie hiermee af te doen.

Motie 2023-8 Zorgen voor spoedeisende zorg

Vandaag hebben wij in het college ook een brief over de 'zorgen voor spoedeisende zorg' vastgesteld waarbij wij ervan uit gaan dat daarmee de motie kan worden afgedaan. Wij verwijzen hiervoor naar de brief met het kenmerk: 51/5.6/2023001774.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u naar aanleiding hiervan nog vragen hebben dan vernemen wij dit graag.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlagen:

1. Toezeggingenlijst
2. Wijziging van de Provinciale Omgevingsverordening

Toezeggingenlijst Statencommissie van 18 oktober en 1 november 2023				
Naam	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Stand van zaken
1. Actualisatie Luchtvaartbeleid	<i>Gedeputeerde Bijl</i> zegt toe dat er een actualisatie komt van het provinciaal Luchtvaartbeleid.	FCBE 23-06-2021	08-12-2021	Vanwege de ontwikkelingen in de onbemande luchtvaart en wat dit betekent voor het Drentse luchtvaartbeleid, is het wenselijk om het nieuwe beleid nog enige tijd uit te stellen totdat hier meer bekend over is.
2. Betrekken van onderwijsinstellingen bij wielerbaan	<i>Gedeputeerde Brink</i> zegt toe dat hij PS op de hoogte houdt van het gesprek met de gemeente Assen over de wens van de staten om zoveel mogelijk sport en bewegen, opleidingen, onderwijsinstellingen te willen betrekken bij de wielerbaan.	FCBE 14-04-2021	07-12-2021 28-03-2023	Bij brief van 7 december 2021 laat GS weten dat de gemeente Assen aan heeft gegeven dat het momenteel niet lukt om binnen de gestelde kaders de plannen te realiseren. De belangrijkste oorzaak zijn de gestegen bouwkosten. De gemeente Assen heeft de provincie per brief geïnformeerd over de plannen voor de ontwikkeling van een Onderwijs & beweegcampus, waar de wielerbaan integraal onderdeel van zal worden. Voor wat betreft een extra financiële bijdrage kan pas uitsluitel geven worden nadat de plannen definitief zijn en de besluitvormingsprocessen doorlopen zijn. (LIS A.27 Statencommissie 17-05-2023)
3. Concept Universiteit van het Noorden	<i>Gedeputeerde Bijl</i> zegt toe direct na het zomerreces te komen met een update over de precieze gang van zaken van het concept Universiteit van het Noorden.	PS 02-06-2021		

4. Overlast verzorgende asielzoekers (veiligelanders)	<i>Commissaris van de Koning</i> zegt toe de uitkomst van het overleg met diverse partijen over de overlast verzorgende asielzoekers (veiligelanders) te delen met PS.	PS 10-11-2021	01-02-2022	
5. Ruimte voor Ruimte regeling	<i>Gedeputeerde Brink</i> zegt toe de Ruimte voor Ruimte regeling nog eens tegen het licht te houden, om te kijken naar verbeteringen.	OGB 02-03-2022	07-09-2022	Update 12-05-2022: Gedeputeerde Brink meldt per mail dat het voorstel voor aanscherping van de Ruimte voor Ruimte regeling naar verwachting in kwartaal 3 naar de Staten komt.
6. Regionaal Mobiliteitsplan Drenthe	<i>Gedeputeerde Vedelaar</i> zegt toe bij versie 2.0 een afkortingenlijst toe te voegen.	OGB 23-03-2022	07-02-2023	Update 07-02-2023: Regionaal Mobiliteitsplan 2.0 wordt medio 2023 zoals het nu staat.
7. Subsidierегeling voor woningeigenaren	<i>Gedeputeerde Stelpstra</i> zegt toe PS op de hoogte te zullen houden of de subsidierегeling voor woningisolatie bij woningeigenaren met een laag inkomen, het juiste instrument is.	PS 13-04-2022		
8. Uitnodigen Nationaal coördinator Discriminatie en Racisme	<i>Gedeputeerde Kuipers</i> zegt toe de Nationaal coördinator Discriminatie en Racisme uit te nodigen voor het najaar van 2022 om met de Staten en andere belangstellenden in gesprek te gaan over discriminatie en racisme in Drenthe. Hij zal hierover in overleg gaan met de Statengriffie.	PS 01-06-2022		In het presidium van 31-10-2022 is afgesproken dat de Nationaal coördinator Discriminatie en Racisme uit te nodigen na de Statenverkiezingen en voor het zomerreces.

9. Alliantieproject Buurtvervoer Midden-Drenthe	<i>Gedeputeerde Kuipers</i> zegt toe dat wanneer het alliantieproject Buurtvervoer Midden-Drenthe een succes is, hij samen met gedeputeerde Vedelaar zal onderzoeken of het project vanuit de Sociale Agenda en vanuit mobiliteit verder gebracht kan worden.	PS 14-12-2022		Update 05-07-2023: Het project is nog niet afgerond; de toezegging kan blijven staan.
10. Ondersteuning evenementen Wet natuurbescherming	<i>Gedeputeerde Kuipers</i> zegt toe dat hij gaat kijken hoe de provincie de evenementen nog extra kunnen ondersteunen als het gaat om de Wet natuurbescherming. De Staten zullen daarover, hetzij via brief hetzij via gesprek, op de hoogte worden gebracht voor 12 juli 2023.	PS 30-05-2023		
11. Grondwet 175 jaar	<i>Commissaris van de Koning</i> doet de toezegging dat GS nog met een antwoord komt hoe de motie van GroenLinks uitgevoerd zou kunnen worden.	PS 12-07-2023		
12. Rol contact-gedeputeerde	<i>Gedeputeerde Meeuwissen</i> zegt toe dat GS bij de Staten terugkomen over wat precies de rol van de contactgedeputeerde is en hoe we daar met elkaar vorm en inhoud aan geven.	Statencie 06-09-2023		

13. Informatievoorziening Omgevingsdienst Groningen	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag hoe de informatievoorziening loopt met betrekking tot de taken die de Omgeving dienst Groningen voor Drenthe uitvoert en of ODG toegevoegd kan worden aan de lijst van Verbonden Partijen.	Statencie 06-09-2023		
14. Jongerenadviesraad en cultuurnota	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe dat hij de Jongeren-adviesraad gaat uitnodigen voor een gesprek over de nieuwe cultuurnota.	Statencie 06-09-2023		
15. Provinciale Regenboog ambassadeur	<i>Gedeputeerde Turenhout</i> zegt toe terug te komen op de vraag of de provinciale Regenboog ambassadeur ook onderdeel gaat vormen in het reglement van de Adviesraad Toegankelijkheid.	Statencie 06-09-2023		
16. Werkbezoek Roden	<i>De griffie</i> plant een werkbezoek van de Staten in aan Havezate Mensinge en Speelgoedmuseum Roden.	Statencie 06-09-2023		
17. NOM	<i>Gedeputeerde Meeuwissen</i> zegt toe om in de eerste helft 2024 een bijeenkomst met PS te organiseren om te praten over het nieuwe strategisch kader van de NOM.	Statencie 06-09-2023		
18. Werkbezoek CuRe Technology	<i>Gedeputeerde Meeuwissen</i> zegt toe een werkbezoek te organiseren naar fabriek CuRe.	Statencie 06-09-2023		Update Er is op 06-09-2023 een informatiebijeenkomst gepland in het provinciehuis.

19. Nieuwe economische koers	<i>Gedeputeerde Meeuwissen</i> zegt toe dat bij het opstellen van de Nieuwe economische koers opnieuw wordt gekeken naar de inzet van de instrumenten subsidies en leningen en stapeling daarvan.	Statencie 20-09-2023		
20. Overzicht verbonden partijen	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe een overzicht te leveren welke Drentse gedeputeerde bij de diverse verbonden partijen betrokken is.	Statencie 20-09-2023		
21. Wijzigingen nota verbonden partijen	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe dat op hoofdlijnen wordt aangegeven wat de wijzigingen tov de oude nota verbonden partijen zijn.	Statencie 20-09-2023		
22. Aangaan verbonden partijen	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe schriftelijk terug te komen hoe en wanneer een verbonden partij wordt aangegaan.	Statencie 20-09-2023		
23. Bestuursrapportage 2024 ev	<i>Gedeputeerde van Dijk</i> zegt toe te kijken naar de gehanteerde systematiek van de voortgang en bijbehorende symbolen bij de bestuursrapportages.	Statencie 20-09-2023		
24. Gevolgen (zonneladder) voor RES	<i>Gedeputeerde Jumelet</i> zegt toe dat er op korte termijn een brief vanuit GS komt dat duiding geeft op de brief van het Rijk (minister de Jonge) en de gevolgen voor de RES Drenthe en de gaande ontwikkelingen.	Statencie 01-11-2023		
25. Website Aardbevingen	<i>Gedeputeerde Jumelet</i> zegt toe te kijken naar de website mbt de informatie over aardbevingen.	Statencie 01-11-2023		

26. Gewasbeschermingsmiddelen	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe het advies van de CvdK van 17 maart 2023 omtrent gewasbeschermingsmiddelen toe te sturen.	Statencie 01-11-2023		
27. Visualisatie Begroting	<i>Gedeputeerde van Dijk</i> zegt toe het voorstel om de begroting te visualiseren (waarbij visualisaties gekoppeld zijn aan ambities) op te nemen.	Statencie 01-11-2023		
28. Koningsdag 2024	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe met een apart voorstel te komen over de inzet van de gelden voor de Koningsdag.	Statencie 01-11-2023		
29. Stikstofuitstoot GAE	<i>Gedeputeerde Otter</i> zegt toe schriftelijk terug te komen op de stikstofuitstoot van GAE.	Statencie 01-11-2023		

Moties				
M2020-12 Brede Welvaart en duurzame ontwikkelingsdoelen als koers bij maatregelen economisch herstel	Verzoekt het college om: <ul style="list-style-type: none"> - De principes van de brede welvaart en de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties als koers zien bij de uitwerking van de maatregelen gericht op economisch herstel tijdens als na de coronacrisis; - deze principes en koers te betrekken bij de door GS in het najaar te organiseren bijeenkomst 'Weg uit de coronacrisis'. 	01-07-2020		

M2021-25, Innovatie infrastructuur en luchtkwaliteit	<p>Verzoekt het college om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PS te informeren m.b.t. de stand van zaken rondom dit soort van IT-innovatie in Noord-Nederland (inclusief Flevoland en in het bijzonder in Drenthe); - een verkenning uit te voeren in hoeverre dit soort van IT-innovatie ook in de provincie Drenthe te implementeren is; - aan bijvoorbeeld de bestuurscommissie MIRT of het Regionaal verband te verzoeken of zij in deze een proactieve rol kunnen vervullen om de betrokken stakeholders in dit onderwerp te horen. 	07-07-2021		
M 2021-41 'Burgers betrekken bij provinciale financiën'	<p>Verzoekt het college om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - online presentaties te maken ten behoeve van burgers waarin een begrijpelijke uitleg wordt gegeven over de wijze waarop de financiële huishouding van de provincie Drenthe werkt; - er ten behoeve van specifieke momenten zoals de begroting, voorjaarsnota of de jaarstukken, jaarlijks begrijpelijke online presentaties worden gemaakt ten behoeve van alle burgers. 	10-11-2021	22-02-2023	Dit onderwerp is besproken in de laatste bijeenkomst van de Werkgroep Programmabegroting. In 2022 zijn in dit verband de bekende 'infographics' opnieuw verschenen. Voor 2023 wordt vanuit de verkiezingen en door het nieuwe college bekeken hoe verder vorm gegeven zal worden aan deze motie.
M2022-18, Ruimte voor de Nedersaksenlijn	<p>Verzoeken het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - volop inzet te blijven plegen op de Nedersaksenlijn vanuit alle verschillende disciplines, en de NSL als grote ruimtevrager een plek te geven in de actualisatie van de omgevingsvisie. 	01-06-2022		Update 07-02-2023: Nedersaksenlijn wordt volop inzet op gepleegd. Zie opgeleverde bidbook met daarbij MIRT onderzoek dat we nu mogen uitvoeren (LIS A.21 van OGB 23-11-2022). Volgend ijkmoment zal rond de voorjaarsnota zijn.

<p>M 2022-30 Hoge nood in Drenthe</p>	<p>Verzoekt het college om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor 1 juni 2023 in beeld te brengen welke mogelijkheden er zijn om aan de behoefte van de bezoekers te voldoen en welke partijen daarin aan zet zouden zijn; - zo mogelijk met een voorstel te komen hoe tot realisatie over kan worden gegaan. 	<p>PS 28-9-2022</p>	<p>08-06-2023</p>	<p>Update: Er is enige vertraging opgelopen bij de inventarisatie ivm aanleveren van data door stichting 'Hoge Nood', deze inmiddels aanwezig is en er wordt aan gewerkt om het onderzoek zo snel mogelijk af te ronden. Hierna komt er een plan van aanpak/voorstel met verzoek tot besluit.</p>
<p>M 2022-48 Internationale Culturele Samenwerking voor een sterke grensregio</p>	<p>Verzoekt het college om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een cultureel evenement te ontwikkelen langs de spoorlijn, in samenwerking met de Kreis Grafschaft Bad Bentheim en de Bentheimer Eisenbahn; - hiertoe een uitgewerkt voorstel aan PS te sturen voordat de spoorverbinding Emmen-Rheine voor personenvervoer wordt geopend. 	<p>09-11-2022</p>	<p>08-06-2023</p>	<p>Update Op 21 april heeft Gedeputeerde Stelpstra contact gehad met Landrat Fietzek van de Grafschaft Bentheim gesproken. De Landrat was zeer verheugd over dit initiatief, vooral omdat dit door de politiek in Drenthe wordt gedragen. Tijdens de afspraak met de gedeputeerde was ook het hoofd cultuurzaken vanuit de Grafschaft mee. Afgesproken is om een vervolgspraak in te plannen. Ook is afgesproken dat Drenthe met een voorstel komt. Binnen de Drentse organisatie is door de Duitslandcoördinator contact gezocht met de het team CMV. Samen met een projectmedewerker wordt aan Drentse zijde aan een voorstel gewerkt.</p>

<p>M 2023-1 Provinciale Staten Vergaderen op locatie</p>	<p>Verzoekt het presidium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er in het volgende vergaderseizoen 2023/2024 zeker vier commissievergaderingen (2 OGB 2 FCBE) op verschillende locaties in de provincie, zo veel mogelijk onderwerp gerelateerd worden belegd; - bij elk van de 4 commissievergadering een haalbaarheid en kostenberaming door de griffie wordt voorgelegd aan het presidium. <p>Na de 4 vergaderingen een evaluatie uit te laten voeren vanuit de griffie onder Statenleden ,GS, Griffie en andere direct betrokkenen, en deze evaluatie voor te leggen aan het Presidium.</p>	<p>01-02-2023</p>		
<p>M 2023-8 Zorgen voor spoedeisende zorg</p>	<p>Verzoekt het college:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om zo spoedig mogelijk richting de verantwoordelijk minister deze problematiek onder de aandacht te brengen en te pleiten voor een spoedige opschaling van het aantal opleidingsplaatsen voor de SEH's en - Met de partijen vertegenwoordigd aan de Drentse gezondheidstafel de consequenties van deze personeelstekorten voor de toegankelijkheid van zorg in Drenthe en mogelijke oplossingen in kaart te brengen en hierover de Staten vóór 1 juli 2023 te berichten. 	<p>01-02-2023</p>		<p>Update 05-07-2023: De deadline van deze motie is verplaatst naar oktober 2023, na de mondelinge toelichting door gedeputeerde Kuipers ter vergadering 14-06-2023.</p>

Wijziging van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 17 januari 2023, kenmerk 5.5/2023000066;

gelet op artikel 4.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening;

BESLUITEN:

de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018 te wijzigen.

Dit besluit treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Provinciale Staten voornoemd,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Assen, 8 maart 2023
Kenmerk REW/2023000368

Uitgegeven: 27 maart 2023

Wijziging Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018

Artikel I

De Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018 wordt als volgt gewijzigd.

A

Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De begripsomschrijving van *ruimte-voor-ruimte-regeling* komt te luiden: regeling ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit buiten bestaand stedelijk gebied door het verwijderen van landschapsontsierende bebouwing met een bedrijfsmatige of maatschappelijke functie, die geen functie meer heeft en waarvoor ter compensatie van de sloop een of meerdere woning(en) mag (mogen) worden gebouwd
2. In het begrip «Regionale werklocatievisie» wordt «werklocatievisie» vervangen door «bedrijventerreinvisie».
3. In de begripsomschrijving van «Regionale bedrijventerreinvisie» wordt «regionale werklocatie(s)» vervangen door «regionale bedrijventerreinen»
4. In het begrip «Lokale werklocatie» wordt «werklocatie» vervangen door «bedrijventerrein».
5. In het begrip «Regionale werklocatie» wordt «werklocatie» vervangen door «bedrijventerrein».

B

Na artikel 2.14 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.14a Geitenhouderij en gezondheid

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.14 is het verboden om:
 - a. een geitenhouderij te vestigen;
 - b. het gebruik geheel of gedeeltelijk te wijzigen in een geitenhouderij;
 - c. het aantal geiten dat op een bestaande geitenhouderij wordt gehouden te vergroten;
 - d. de oppervlakte van een dierenverblijf voor geiten te vergroten, indien de geitenhouderij hiermee dichterbij kwetsbare functies komt te liggen of niet kan worden voldaan artikel 2.14, zevende lid, van deze verordening;
 - e. een dierenverblijf voor een geitenhouderij op te richten en een gebouw of gronden voor het houden van geiten in gebruik te nemen;

- f. bouwwerken of gronden tijdelijk te gebruiken voor een geitenhouderij.
2. Indien een geitenhouderij is gesitueerd in een woonlint of nabij kwetsbare functies, kan een ruimtelijk plan voorzien in de verplaatsing van deze geitenhouderij indien aannemelijk is gemaakt dat met de verplaatsing sprake is van een verbetering van de gezondheidssituatie.
3. Gedeputeerde Staten kan bij de beoordeling van een ruimtelijk plan voor een bestaande geitenhouderij afwijken van het verbod in het eerste lid onder d, indien uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat de gezondheid van personen die verblijven in nabij gelegen functies wordt geborgd. Gedeputeerde Staten betreft bij de beoordeling in ieder geval;
 - a. de afstand van de geitenhouderij tot bestaande of geprojecteerde kwetsbare functies en een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige, zolang er geen algemene nieuwe inzichten zijn;
 - b. de maatregelen die het plan bevat die samengaan met winst voor het milieu, verdere verduurzaming (zoals bijvoorbeeld mest, energie en emissies) van het bedrijf en daarvoor voorzieningen nodig zijn, verbetering van dierenwelzijn en een goede landschappelijke inpassing.
4. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing als voor die activiteit vóór inwerkingtreding van deze verordening een omgevingsvergunning is verleend of een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend bij het bevoegd gezag, tenzij de aanvraag betrekking heeft op een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
5. In afwijking van het bepaalde in artikel 2.39 van deze verordening geldt het verbod, bedoeld onder 1, voor het betreffende plangebied totdat een voor dat plangebied onherroepelijk bestemmingsplan is vastgesteld in overeenstemming met dat verbod.

C

Artikel 2.16 komt te luiden:

Artikel 2.16 Ruimte voor ruimte regeling

1. Een ruimtelijk plan voor een gebied gelegen buiten bestaand stedelijk gebied, kan voorzien in een ruimte-voor-ruimte regeling als in dat gebied bedrijfsmatige of maatschappelijke bebouwing aanwezig is die de oorspronkelijke functie is verloren, mits:
 - a. de sloopnorm voor 1 compensatiewoning ten minste 750 m² en ten minste 2.000 m² voor maximaal 2 compensatiewoningen aan bedrijfsbebouwing bedraagt;
 - b. onverminderd het bepaalde in sub a bedraagt de sloopnorm voor 3 compensatiewoningen ten minste 3000 m² en ten minste 4000 m² voor 4 compensatiewoningen en ten minste 5000 m² voor 5 compensatiewoningen.
 - c. In afwijking van het bepaalde in sub b bedraagt de sloopnorm 6 compensatiewoningen wanneer meer dan 6000 m² wordt gesloopt.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan een ruimtelijk plan voorzien in ten hoogste 4 woningen bij een sloopnorm van 2000 m², voor zover de totale oppervlakte van alle woningen tezamen niet meer bedraagt dan 500 m².
3. De ruimte-voor-ruimte regeling wordt vormgegeven met inachtneming van het volgende:
 - a. toepassing van de regeling is alleen mogelijk voor bebouwing die op 1 januari 2014 al aanwezig was;
 - b. in het ruimtelijk plan mag de mogelijkheid worden geboden tot het samenvoegen van bebouwing op meerdere percelen (saldering) om te kunnen komen tot de sloopnorm;
 - c. Bij het realiseren van drie of meer woningen als bedoeld in lid 1 en 2 toont het ruimtelijk plan aan dat de aantallen en doelgroep passen binnen de gemeentelijke woonvisie of omgevingsvisie, uitvoeringsprogramma's en prestatie afspraken;
 - d. randvoorwaarden voor inpassing, omvang, inhoud en uiterlijk van de compensatiewoning worden vastgelegd; en
 - e. de randvoorwaarde dat bouw van een compensatiewoning niet plaatsvindt in gebieden die op kaart D3 (Natuurnetwerk Nederland) en/ of kaart D11 (Beekdal en bergingsgebied) zijn aangeduid, tenzij de oorspronkelijke bebouwing wordt verwijderd in de betreffende gebieden.

D

Artikel 2.17 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na het derde lid wordt een vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Een ruimtelijk plan kan voorzien in een woonfunctie voor gronden met bebouwing die zijn functie verloren heeft, mits:
 - a. het bebouwing betreft die niet landschapsontsierend is;
 - b. het ruimtelijk plan een verbetering van de landschappelijke kwaliteit verzekert; c. het ruimtelijk plan ten hoogste 6 woningen mogelijk maakt en niet gepaard gaat met externe bouwactiviteiten; en d. wordt voldaan aan artikel 2.16 lid 3 sub a, c en d van deze verordening.

E

Na artikel 2.18a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2.18b Grote vestigers

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.18 vestigt een bedrijf van 5 hectare of meer zich uitsluitend op Regionale bedrijventerreinen.
2. Een bedrijf als bedoeld in lid 1 kan zich uitsluitend vestigen op Regionale bedrijventerreinen, indien:
 - a. uit het ruimtelijk plan blijkt dat dit gebeurt op een wijze die passend is in het landschap, mits verzekerd is dat een landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd van ten minste 10% van het bouwvlak;
 - b. het ruimtelijk plan voorziet in een combinatie met andere functies die een meerwaarde hebben voor andere provinciale doelen en belangen;
 - c. er sprake is van clustering langs de rijkswegen A32, A28 en A37 voor zover het gaat om logistieke bedrijvigheid; en
 - d. er sprake is van regionale economische binding of het ruimtelijk plan leidt tot een duurzame werkgelegenheidsimpuls.
3. Bij het aanwenden van hun bevoegdheden nemen Gedeputeerde Staten de handreiking 'Groot-schalige ruimtevragers Drenthe' in acht met betrekking tot de toepassing van lid 2 van dit artikel.

F

Artikel 9.3 komt als volgt te luiden:

Artikel 9.3 Regionale Verdringingsreeks

1. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 2.1, eerste lid, onder 3°, van het Waterbesluit bedoelde behoeften, voor de regionale wateren achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. het gebruik van industrieel proceswater;
 - b. de tijdelijke beregening van kapitaalintensieve gewassen.
2. In het geval van een onmiddellijk of dreigend watertekort wordt met het oog op de verdeling van het beschikbare water vanuit het IJsselmeer bij het beheer van de regionale wateren door waterschappen wat betreft de in artikel 2.1, eerste lid, onder 4°, van het Waterbesluit bedoelde behoeften, achtereenvolgens prioriteit toegekend aan:
 - a. peilhandhaving;
 - b. doorspoelen en onttrekken voor beregening van akkerbouw;
 - c. beregening van gras/maïs;
 - d. doorspoelen;
 - e. overige belangen.

G

Artikel 9.21 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vijfde lid wordt na 'met betrekking tot' ingevoegd 'ligging'.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag na publicatie in het Provinciaal Blad.

Toelichting

Algemene toelichting

Op 28 september hebben provinciale staten de Actualisatie van de Omgevingsvisie Drenthe vastgesteld. Alhoewel deze visie hoofdzakelijk de vastlegging en consolidatie van al eerder vastgestelde beleidsstukken betreft, heeft er ook op een aantal onderwerpen een bijsturing plaatsgevonden. Hierbij valt te denken aan het beleid ten aanzien van de geitenhouderij en de grote (bedrijfsmatige) ruimtevragers. Deze onderwerpen vragen ook om een doorvertaling in de provinciale regelgeving. De onderhavige wijzigingsverordening voorziet hierin.

Daarnaast bevat de voorliggende wijzigingsverordening aanpassingen met betrekking tot de ruimte-voor-ruimte regeling, de regionale verdringingsreeks en de regelgeving met betrekking tot de legger.

De toelichting bij deze wijzigingsverordening licht per onderdeel de beleidsmatige en juridisch technische inhoud nader toe. Hierbij wordt ingegaan op de inhoudelijke motivatie die aanleiding geeft voor de wijziging en daarnaast de wijze waarop de specifieke regels in de praktijk moeten worden toegepast.

In verband met de nog immer onzekere toekomst van de Omgevingswet, zijn twee verordeningen ter inzage gelegd. Eén voor het huidige recht en één voor de Omgevingswet. Beide verordeningen zijn inhoudelijk identiek, maar kunnen wel van elkaar verschillen qua terminologie. Deze wijzigingsverordening is vormgegeven conform de Wet ruimtelijke ordening en de Waterwet.

Artikelsgewijze toelichting

Een wijzigingsverordening is anders ingedeeld dan een primaire verordening. Bij een wijzigingsverordening wordt op volgorde van de artikelen aangegeven waar wijzigingen worden aangebracht.

Artikel I

Onderdeel A

Allereerst worden enkele begrippen gewijzigd. Het gaat daarbij met name om de term 'werklocatie'. Tot op heden wordt gesproken van een regionale of lokale werklocatie gesproken om te refereren naar een bedrijventerrein van een bepaalde omvang dan wel met een bepaalde vorm van bedrijvigheid. Werklocatie is echter niet een term die in deze context veel voorkomt in het dagelijks spraakgebruik. Om de verordening op dit punt begrijpelijker te maken, wordt daarom nu gesproken van regionaal of lokaal bedrijventerrein. Inhoudelijk blijven de begripsomschrijvingen ongewijzigd.

Een ander begrip dat wordt gewijzigd is het begrip 'Ruimte-voor-ruimte-regeling'. Dit begrip heeft met name betekenis bij de uitleg van artikel 2.16 van de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe 2018. Met het begrip wordt juridisch geïdentificeerd wat precies wordt verstaan onder de ruimte-voor-ruimte regeling. Om te komen tot een verruiming van deze regeling is in de begripsomschrijving tot uitdrukking gebracht dat de regeling niet alleen van toepassing is op 'agrarische' bebouwing. In plaats daarvan is de regeling van toepassing op bedrijfsmatige (in brede zin des woords) en maatschappelijke bebouwing die de functie verloren heeft. Hiermee wordt tevens ingespeeld op de problematiek omtrent ondermijning waarbij een crimineel element zich vestigt in leegstaande bebouwing. Het verwijderen van bebouwing kan ook in die gevallen bijdragen aan het provinciaal belang. Om die reden wordt de restrictie dat het moet gaan om een van oudsher agrarisch gebouw verlaten.

Of een bouwwerk in aanmerking komt voor sloop dient te allen tijden worden beoordeeld aan de hand van de feiten en omstandigheden van het specifieke geval. De ruimte-voor-ruimte regeling stelt zich als doel de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren, niet om alle bebouwing die in het buitengebied staat te verwijderen. Door bebouwing te herbestemmen kan een architectuursgeest zichtbaar blijven voor de toekomst. Ook een jaren 60 boerderij kan een sieraad zijn in bijvoorbeeld een bijbehorende ruilverkavelingslandschap. Om die reden wordt op deze plek ook gewezen op onderdeel D van deze verordening op grond waarvan een functiewijziging onder soortgelijke voorwaarden mogelijk zou kunnen zijn.

Onderdeel B

In 2017 is het onderzoeksrapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)' van het RIVM verschenen. Uit dit onderzoeksrapport blijkt dat in een straal van twee kilometer rond geitenhouderijen een verhoogd risico op longontsteking aanwezig is. De bevindingen uit dat onderzoek zijn bevestigd in een later rapport van de Gezondheidsraad van 14 februari 2019 en het rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden II – Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen" van het RIVM van 23 oktober 2018. Volgens het RIVM is komen vast te staan dat omwonenden

nabij een geitenhouderij doorgaans een iets hogere kans zullen hebben op longontsteking dan omwonenden bij andere type veehouderijen.¹ Volgens het RIVM is niet duidelijk waarom geitenhouderijen deze gezondheidseffecten met zich meebrengen. Hiernaar wordt nog onderzoek gedaan. De resultaten van dit onderzoek worden verwacht in 2024.

¹ Zie ook: <https://www.rivm.nl/veehouderij-en-gezondheid/onderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-vgo>

Gelet op het feit dat gezondheidsrisico's van geitenhouderijen momenteel niet zijn uit te sluiten, wordt met deze verordening uit voorzorg een moratorium ingesteld. Dit betekent dat de huidige situatie in feite wordt 'bevroren'. De bestaande geitenhouderijen mogen hun bedrijfsvoering in de huidige omvang voortzetten. De nieuwvestiging van een geitenhouderij is echter niet toegestaan. Dit geldt ook voor de functiewijziging van een bestaand bedrijf naar een geitenhouderij. Ook indien dit wel is toegestaan op grond van het geldende bestemmingsplan, is dit niet mogelijk. Wel blijft het onder bepaalde voorwaarden mogelijk voor een geitenhouderij om zich te verplaatsen. Dit is uitsluitend mogelijk indien een geitenhouderij is gevestigd op een, met het oog op de bescherming van de gezondheid, ongewenste locatie. Het moet mogelijk blijven een dergelijke geitenhouderij te verplaatsen indien de gezondheidssituatie hiermee verbetert. De regeling mag er namelijk niet toe leiden dat situaties waarbij geitenhouderijen op zeer problematische locaties zijn gevestigd worden belemmerd te verplaatsen naar een beter passende plek. Dan zou de regeling zijn doel voorbij schieten. Gelet hierop biedt het tweede lid een geclausuleerde verplaatsingsmogelijkheid. Overigens wordt ook hier vermeld dat verplaatsing niet uitbreiding impliceert. De bedrijfsomvang zal ook op de nieuwe locatie even groot moeten zijn als op de oude locatie. Het bestemmingsplan dient regels te bevatten die dit verzekeren. De voorwaarde tot verplaatsing is uitgewerkt in het tweede lid van het artikel. Tevens blijft het mogelijk de dierenverblijven te vergroten wanneer het aantal dieren gelijk blijft. De voorwaarden van artikel 2.14, zevende lid, van de verordening zijn van overeenkomstige toepassing. De uitbreiding van een dierenverblijf mag daarnaast niet als gevolg hebben dat het bedrijf dichter bij kwetsbare functies wordt gesitueerd.

Om te voldoen aan het evenredigheidsbeginsel kent de algemene gebruiksregel een afwijkingsmogelijkheid in lid 3 van het artikel. Die afwijkingsmogelijkheid heeft betrekking op het alsnog kunnen uitbreiden van een geitenhouderij als uit onderzoek in voldoende mate is gebleken dat de gezondheid voor mensen die in de omgeving verblijven wordt geborgd. Bij het al dan niet gebruik maken van de afwijkingsmogelijkheid wordt in ieder geval ook de afstand van de geitenhouderij tot een bestaande of geprojecteerde kwetsbare functie alsmede – zo lang er geen algemene nieuwe inzichten zijn – een advies van de GGD of andere onafhankelijke deskundige betrokken.

De afwijkingsmogelijkheid heeft in individuele gevallen betrekking op het alsnog kunnen vergroten van de stalvloeroppervlakte van geitenhouderijen in het kader van onder andere dierenwelzijn, mits het aantal geiten niet toeneemt. Dit kan alleen indien de voorgestelde maatregelen niet leiden tot een verslechtering van de gezondheid van omwonenden. Daarvoor is noodzakelijk dat de maatregelen samen gaan met winst voor milieu, verdere verduurzaming (zoals bijvoorbeeld mest, energie en emissies) van het bedrijf en daarvoor voorzieningen nodig zijn, verbetering van dierenwelzijn en goede landschappelijke inpassing.

Door de urgentie van de problematiek kan niet worden gewacht tot gemeenten hun bestemmingsplan hebben aangepast. Het belang bij de behartiging van de gezondheid in de gehele provincie kan daarmee het meest effectief worden behartigd op provinciaal niveau, omdat met de onderhavige wijzigingsverordening een regeling voor de gehele provincie kan worden getroffen. Gelet hierop is het vereist regels te stellen die rechtstreeks tot de burger doorwerken. Onder de Wet ruimtelijke ordening is het mogelijk om middels artikel 4.1, derde lid, regels in de Provinciale Omgevingsverordening 2018 te stellen die (1) vóór het geldende bestemmingsplan gelden en (2) waarvoor de uitvoering en handhaving bij het college van B en W blijft. Op die manier kunnen provinciale staten een regel stellen die rechtstreeks tot de burger doorwerkt, zonder daarbij in de bevoegdheid van het college van B en W te treden.

In juridische zin worden de onderhavige regels gesteld op basis van het voorzorgsbeginsel. Dit voorzorgsbeginsel is niet vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening zelf, maar bestaat al geruime tijd als rechtsbeginsel. Onder de Wet ruimtelijke ordening heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dit geaccepteerd, waarmee de juridische houdbaarheid van de regels is verzekerd.²

² Zie hiertoe bijvoorbeeld *ABRvS 23 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2022:556*

Onderdeel C

Met dit onderdeel worden enkele wijziging aangebracht in de ruimte-voor-ruimte regeling. De doelstelling hiervan is om te komen tot een ruimere toepassing met meer ruimte voor maatwerk. De meerwaarde van de ruimte-voor-ruimte regeling heeft zich inmiddels ruimschoots bewezen. Tegelijkertijd zijn er de afgelopen jaren ook gevallen geweest waarbij een initiatief niet bleek te passen binnen de randvoorwaarden, terwijl het achterliggende doel – de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit – juist baat zou

hebben bij het concrete initiatief. Mede om die reden is de huidige ruimte-voor-ruimte regeling kritisch onder de loep genomen, om te kunnen komen tot aanpassingen die de regeling verruimen zonder daarbij het achterliggende doel uit het oog te verliezen. Ook kan de ruimte-voor-ruimte regeling waarde hebben bij het voorkomen van ondermijning. Door de ruimte-voor-ruimte regeling breder toepasbaar te maken, kan een bijdrage worden geleverd aan het voorkomen van de vestiging van criminele elementen in leegstaande bebouwing.

Onderstaand worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht. De gelegenheid wordt daarnaast aangegrepen om een correcte toepassing van de ruimte-voor-ruimte regeling nader toe te lichten. Op die manier wordt voor de praktijk helder waar de grenzen liggen en waar de ruimte zit.

Allereerst worden de belangrijkste wijzigingen besproken.

- De regeling is niet langer uitsluitend toepasbaar op landschapsontsierende 'agrarische' bebouwing, maar op alle landschapsontsierende bebouwing die zijn functie heeft verloren. Deze wijziging is uitgewerkt in de begripsomschrijving (zie ook onderdeel A).
- Bij de huidige regeling moet een gebouw voor 2010 zijn gebouwd om in aanmerking te komen. Met dit voorstel stellen we een verruiming voor waardoor een gebouw dat is gebouwd voor 2014 in aanmerking kan komen. Deze voorwaarde is verwerkt in lid 2 sub a van het artikel.
- Tot slot is een belangrijke wijziging dat het aantal compensatiewoningen niet meer wordt gemaximeerd op twee. In plaats daarvan wordt het mogelijk gemaakt om maximaal 6 compensatiewoningen mogelijk te maken. Deze wijziging is aangebracht in lid 1 van het artikel. Samengevat worden de volgende sloopnormen gehanteerd.
 - o Wanneer bebouwing van 750 m² wordt gesloopt, mag hiervoor één compensatiewoning worden gebouwd.
 - o Wanneer 2000 m² aan bebouwing wordt gesloopt, mogen hiervoor 2 compensatiewoningen worden gebouwd. Voor 3000 m² mogen er drie worden gebouwd, voor 4000 m² vier, voor 5000 m² vijf en voor 6000 m² zes.
 - o Tot slot wordt er een mogelijkheid geboden om meer dan 2 woningen te bouwen bij de sloop van 2000 m² aan bebouwing die zijn functie heeft verloren. De totale oppervlakte van deze woningen mag niet meer zijn dan 500 m². Voorts mag het totale aantal niet meer zijn dan 4. Deze voorziening is bedoeld om meer maatwerk te kunnen bieden. Tegelijkertijd zij erop gewezen dat ook deze route moet leiden tot een vanuit landschappelijk oogpunt aanvaardbaar plan. In het bijzonder zal daarnaast aandacht moeten zijn voor de woonvisie. De voorwaarden van lid 3 zijn onverkort van toepassing. Op deze manier wordt verzekerd dat de ontwikkeling passend is binnen het woonbeleid van de betrokken gemeente.

Ook na de wijziging van de omgevingsverordening blijft het mogelijk te salderen om te komen tot een bepaalde sloopnorm. In de praktijk blijkt dat het niet altijd duidelijk is welke bebouwing wel en niet kan worden 'meegeteld'. De ruimte-voor-ruimte regeling legt een relatie tussen sloop en bouw. Hiermee wordt ook samenhang verondersteld. Om die reden is van belang dat deze samenhang wordt aangetoond op het moment dat wordt gesaldeerd. Deze samenhang kan blijken uit een daartoe gesloten overeenkomst. Tevens is van belang dat in de toelichting goed wordt vastgelegd welke sloopmeters worden gebruikt. Op die manier wordt voorkomen dat dezelfde sloopmeters voor meerdere ontwikkelingen worden ingezet.

Gemeenten hebben de vrijheid om, binnen de voorwaarden van de omgevingsverordening, eigen voorwaarden te stellen aan toepassing van de ruimte-voor-ruimte regeling. In die zin behouden de Drentse gemeenten de ruimte om te komen tot een eigen afweging.

Wat betreft de locatie om de compensatiewoningen te realiseren wordt in de praktijk meestal de locatie van de te slopen bebouwing als uitgangspunt genomen. Ondanks dat hierbij wat betreft ruimtelijke kwaliteit een meerwaarde kan worden bereikt kan het de voorkeur hebben om te kiezen voor een andere locatie. Met betrekking tot de afweging voor de locatie om de woningen terug te bouwen zijn de provinciale belangen leidend. Daarnaast zal de afweging gemaakt moeten worden of het realiseren van compensatiewoningen geen invloed heeft op ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende agrarische bedrijven. Bij het realiseren van compensatiewoningen in het kader van de ruimte-voor-ruimte regeling moet het gaan om grondgebonden woningen.

Omdat de Ruimte-voor-ruimte regeling primair is bedoeld om te komen tot een verbetering van de landschappelijke kwaliteit, blijft het van groot belang dat het plan vergezeld gaat van een landschappelijk inpassingsplan dat is opgesteld door een landschapsarchitect. Waar een landschappelijk inpassingsplan aan moet voldoen staat omschreven in de begripsomschrijving van de omgevingsverordening.

Gezien het feit dat de mogelijkheden voor woningbouw in het buitengebied worden verruimd door deze wijziging wat zowel kwalitatieve als kwantitatieve consequenties kan hebben stellen wij voor om de regeling jaarlijks te monitoren bij de jaarlijkse herziening van de POV.

Onderdeel D

Met het onderhavige onderdeel wordt een vierde lid toegevoegd aan artikel 2.17 van de verordening. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt dat bebouwing die zijn functie heeft verloren onder voorwaarden ten behoeve van woningen kan worden gebruikt. Deze voorziening is alleen mogelijk voor gebouwen die niet landschapsontsierend zijn. Het gaat hier in het bijzonder om bebouwing waarvan het wenselijk is dat er geen sloop plaatsvindt. Bijvoorbeeld omwille van het beeldbepalende karakter van het gebouw of het anderszins ontbreken van een meerwaarde van sloop. Voor die gevallen zou het niet wenselijk zijn dat een reguliere ruimte-voor-ruimte regeling wordt doorlopen. Tegelijkertijd zou het juist voor dit type bebouwing moeilijker zijn om ze te hergebruiken voor een andere functie. Om dat te voorkomen is een extra voorziening bij artikel 2.17 gevoegd.

Of in een concreet geval sprake is van een bouwwerk dat behoudenswaardig is, moet worden onderbouwd in het ruimtelijk plan. Inhoudelijk dient voor de functiewijziging te worden voldaan aan soortgelijke voorwaarden als bij een reguliere ruimte-voor-ruimte regeling. Dit kan ook inhouden dat er aanvullende landschappelijke maatregelen moeten worden getroffen. Ook bij een functiewijziging blijft het uitgangspunt overeind dat deze moet leiden tot een verbetering van de landschappelijke kwaliteit. Dit volgt uit sub b van het toegevoegde onderdeel. Omdat uit de omgevingsvisie volgt dat het woonbeleid is gericht op concentratie in de bestaande woonkernen, wordt het maximaal aantal te realiseren woningen gemaximeerd op 6.

Voor zover sprake is van een plan waarbij sprake is van een toevoeging van bebouwing, kan geen gebruik worden gemaakt van deze voorziening. Tevens kan geen sprake zijn van een combinatie met een reguliere ruimte-voor-ruimte regeling. Dit wordt geregeld in sub c van het onderdeel. Op die manier wordt voorkomen dat het maximum van 6 woningen wordt omzeild.

Onderdeel E

Op 28 september 2022 is de Omgevingsvisie geactualiseerd. Deze visie bevat tevens nieuwe richtpunten wat betreft de vestiging van grootschalige bedrijven. Onderdeel D bevat de wijzigingen die in de Provinciale omgevingsverordening 2018 worden doorgevoerd naar aanleiding van de geactualiseerde visie.

Drenthe staat vanwege de economische en ruimtelijke kwaliteit steeds meer in de belangstelling van grootschalige bedrijven. Deze bedrijven zijn van belang voor het functioneren van het (inter)nationale en regionale ecosysteem. Daartegenover staat dat grootschalige bedrijven een grote impact hebben op de leefomgeving. Denk bijvoorbeeld aan de verkeersbelasting, beschikbaarheid van arbeidspotentieel in samenhang met huisvesting, transformatie in relatie tot andere ruimtevraag, energie- en zoetwaterverbruik, beschikbaarheid van energievoorzieningen, kwaliteit van de leefomgeving, waaronder beleving van het landschap, enzovoort. Bovendien is de beschikbare ruimte voor bedrijvigheid beperkt.

Naar aanleiding van deze problematiek wordt artikel 2.18b ingevoegd dat specifiek een regeling treft voor grote ruimtevragers. Deze regeling moet eraan bijdragen dat grote ruimtevragers met zorg en oog voor het provinciale landschap worden ingepast. Hierbij worden de regels gesteld die benodigd zijn om hierbij te komen tot een integrale afweging.

Het eerste lid van artikel 2.18b geeft als hoofdregel dat een bedrijf groter dan 5 hectare zich alleen kan vestigen op een regionaal bedrijventerrein. Met deze bepaling wordt bedoeld op het bouwvlak van het bedrijf en niet op de bedrijfsvloeroppervlakte. Hiermee wordt aangesloten bij de nu al bestaande systematiek omtrent regionale en lokale bedrijventerreinen/werklocaties. Een regionaal bedrijventerrein is bedoeld voor bedrijven met een bovenlokale oriëntatie. Het gaat dus bij uitstek om de grotere bedrijven: zowel qua omvang als qua ruimtelijke uitstraling. Dit in tegenstelling tot de lokale bedrijventerreinen die juist zijn bedoeld voor kleinere bedrijven. De huidige Provinciale omgevingsverordening 2018 maakt met name onderscheid op basis van milieuzonering. Bedrijven van categorie 4 of hoger moeten op een regionaal bedrijventerrein, terwijl bedrijven van categorie 1 tot en met 3 op een lokaal bedrijventerrein thuishoren. Bij grote ruimtevragers is het echter mogelijk dat er sprake is van een groot ruimtebeslag, zonder dat dit per se gepaard gaat met een hogere milieucategorie. Om te voorkomen dat deze bedrijven zich vestigen op een lokaal bedrijventerrein, of zelfs solitair in het buitengebied, is deze aanvullende regel gesteld.

Onder lid 2 stellen we nadere voorwaarden om de impact van deze vestigers te beperken. De provincies en het Rijk hebben gezamenlijk afgesproken dat het principe van regionale meerwaarde zal worden gehanteerd als randvoorwaarde bij nieuwe planontwikkelingen en bij gronduitgifte van grote ruimtevragers. Met dit artikel geven we invulling aan deze afspraken. Per bepaling toegelicht:

i. *Inpassing in het landschap*

Grote ruimtevragers nemen een substantiële hoeveelheid hectares in beslag en hebben hiermee effecten op het landschap van Drenthe. Dat vraagt om een substantiële, robuuste maar vooral om een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Om daar toe te komen wordt een landschappelijk inpassingsplan gevraagd van tenminste 10% van het bouwvlak. Door het stellen van een concreet percentage wordt verzekerd dat de landschappelijke inpassing in verhouding is met de bedrijfsmatige ontwikkeling. Het ontwerpen van een zorgvuldig ingepaste grote ruimtevrager is maatwerk en altijd locatiespecifiek. Bij de beoordeling kijken we daarbij niet alleen naar de locatie, maar ook naar de omgeving en de randen.

Wat kan/moet er bijvoorbeeld voor landschappelijke inpassing gedaan worden op de locatie zelf en/of op afstand in de nabije omgeving (t.b.v. reductie impact hoogte). Het kan voorkomen dat de gewenste inpassing het terrein van grote ruimte vragers overstijgt. Dat geeft ook kansen om combinaties te maken met andere opgaven. Bijvoorbeeld de opgave rondom de groenblauwe dooradering van het landelijk gebied en/of de opgave rondom de bossenstrategie en daarmee het vasthouden van CO2. Bedrijven kunnen hun imago daarmee ook vergroenen. Daarmee ontwikkelt het zich tot een zekere vorm van gebiedsontwikkeling. Belangrijk is dat in dat geval vroegtijdig het gesprek wordt gevoerd.

ii. *Combinatie van functies en meerwaarde voor andere provinciale belangen*

We vragen om zorgvuldig, optimaal en efficiënt gebruik van bedrijventerreinen. Het ruimtelijk plan moet aantonen en verzekeren dat functies met elkaar gecombineerd worden dan wel dat andere provinciale belangen met de ontwikkeling worden behartigd. Mogelijk ten overvloede wordt hier nog opgemerkt dat met een 'ander provinciaal belang' een belang wordt bedoeld dat niet onlosmakelijk met de ontwikkeling is verbonden. Een ander belang is bijvoorbeeld niet de verbetering van de werkgelegenheid. Met betrekking tot de combinatie van functies kan gedacht worden aan het op zijn minst verplicht geschikt maken of beschikbaar stellen van het dak voor opwekking van zonne-energie. Indien het bedrijf geen gebruik wil maken van het dak voor de eigen opwek, kan het dak beschikbaar worden gesteld voor andere partijen die het dak willen exploiteren. Ook kan gedacht worden aan een voorwaardelijke verplichting dat een aantoonbare bijdrage geleverd dient te worden aan de verduurzaming van de fysieke leefomgeving. Zo kunnen voorwaarden gesteld worden aan ruimte voor klimaatadaptatie op perceel en pand, een duurzame prestatie van materiaal- en energieverbruik en/of de uitwisseling van reststromen tussen verschillende bedrijven. Om in te spelen in de transitie naar een circulaire economie kan gedacht worden aan slimme combinaties om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Daarnaast kan nog gedacht worden aan functies die bijdragen aan de weginfrastructuur, energie infrastructuur en -levering, natuur en stikstof-doelen, verstedelijking, bodem en waterbeheer, de relevante nationale belangen (NOVI) en overige provinciale belangen zoals opgenomen in Omgevingsvisie Drenthe. Op voorhand is niet een uitputtende lijst te bedenken waarin alle mogelijkheden worden benoemd. Daarnaast kunnen er in de toekomst weer nieuwe uitwerkingen ontstaan die kansrijk kunnen zijn. Om die reden wordt een en ander geregeld middels een open norm. Of er voldoende wordt gedaan aan meervoudig ruimtegebruik hangt telkens af van de feiten en omstandigheden van het geval. In ieder geval dient wel te zijn verzekerd dat de vorm van meervoudig ruimtegebruik afdwingbaar wordt gerealiseerd. Enkele algemene passages in de toelichting zijn daartoe niet afdoende.

iii. *Clustering langs rijkswegen*

Zowel vanuit landschappelijk, infrastructureel als economisch perspectief is clustering noodzakelijk. Door (X)XL logistieke bedrijfsactiviteiten te clusteren beperken we de impact op het landschap. We streven naar een hogere toegevoegde waarde van de logistiek en een logistiek die de regionale economie versterkt. Solitaire grote vestigers hebben een relatief grote impact op de omgeving. Grote investeringen in infrastructuur, voorzieningen en faciliteiten worden beter benut in clusters en investeringen in uitbreiding van multimodale capaciteit en/of ten behoeve van de energietransitie renderen sneller. In grote clusters ontstaat een ecosysteem van bedrijven die elkaar versterken en wordt innovatie gemakkelijker.

iv. *Regionale economische binding of een grote werkgelegenheidsimpuls*

De grote ruimtevragers dienen economische binding te hebben met het bestaande regionale ecosysteem en hier direct of indirect een wezenlijke bijdrage aan te leveren in de vorm van innovatie, samenwerking en versterking van het ecosysteem. Het gaat daarbij om het rekening houden met het regionale ecosysteem en het voorkomen van negatieve waterbedefferen als gevolg van het alloceren van de ruimtevraag van bedrijven en het benutten van de infrastructuur. Daarbij kan gedacht worden aan de relatie met lokale/regionale toeleveranciers, -afnemers / -innovatiepartners, kennisinstellingen en het gebruik van regionale infrastructuur als haven, spoor, buis, binnenvaart, et cetera. Daarnaast is een eindgebruiker van een locatie over het algemeen meer gebonden aan een regio dan een intermediaire partij, zoals een ontwikkelaar. Indien er in mindere

mate sprake is van regionale binding, dan dient er sprake te zijn van een economische meerwaarde, in de vorm van een grote en duurzame werkgelegenheidsimpuls.

Deze voorwaarden zijn conform de bestuurlijke afspraken in het kader van de landelijke samenwerking 'GRIP op grote ruimtevragers' en de voorkeursvolgorde zoals opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Hiermee geven we invulling aan regionale meerwaarde.

De bepalingen geven ruimte voor maatwerk. Ter aanvulling van dit artikel wordt daarom een handreiking 'Grootschalige ruimtevragers Drenthe' opgesteld. Hierin lichten we toe hoe artikel Artikel 2.18b Grote vestigers wordt toegepast in concrete gevallen.

Onderdeel F

Het IJsselmeer is, samen met het Markermeer, de belangrijkste zoetwaterbuffer van Nederland. Vanuit het waterbeheer wordt bij droogte ingezet op het optimaal beheren van de buffervoorraden door het tijdig nemen van beheermaatregelen. Met de herziening van het peilbesluit IJsselmeergebied in 2018 (Protocol Operationaliseren Flexibel Peilbeheer, 2018) is de operationele marge van de buffervoorraad in het IJsselmeergebied vergroot. Daarnaast hebben de waterbeheerders in juli 2019 een eerste versie van handelingsperspectieven uitgewerkt. Doel hierbij is om zo lang mogelijk de situatie van watertekort te voorkomen. Hiertoe zijn redeneerlijnen (redeneerlijn watertekort, 2019) opgesteld.

Het kan echter voorkomen dat er een watertekort ontstaat in het IJsselmeergebied en dat beheermaatregelen niet meer afdoende zijn. Dan zal moeten worden gekort aan de hand van de verdringingsreeks. Inzet van de verdringingsreeks is echter uitzonderlijk en is als gevolg van een tekort in het IJsselmeergebied nog niet eerder voorgekomen.

Het is van belang dat in perioden van (dreigend) watertekort de waterverdeling over de vele gebruiksfuncties, de marges daarbinnen en de relatie met het peilbeheer goed onderbouwd worden vastgelegd. Het uitzonderlijk droge jaar 2018 heeft Rijkswaterstaat, de waterschappen en de provincies geleerd dat de Waterverdeling Noord-Nederland 2009 om een actualisatie vraagt. Enerzijds omdat de watervraagtabel verouderd bleek te zijn en anderzijds omdat het advies niet overal op dezelfde wijze was overgenomen. Daarnaast zijn vanuit de Beleidstafel Droogte (eindrapportage Beleidstafel Droogte, 2019) aanbevelingen gedaan om de regionale uitwerking van de verdringingsreeks te actualiseren en om de redeneerlijnen voor de regio IJsselmeergebied nader uit te werken.

De geactualiseerde verdringingsreeks en de redeneerlijnen voor de regio IJsselmeergebied zijn uitgewerkt in de Bestuursovereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied. Deze bestuursovereenkomst bevat afspraken tussen alle betrokken partijen in het IJsselmeergebied over hoe de regionale verdringingsreeks vastgesteld zal worden en de wijze waarop deze wordt opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordeningen. De provincie Drenthe heeft begin 2022 de Bestuursovereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied ondertekend. Daarom wordt de verdringingsreeks in de Provinciale Omgevingsverordening 2018 ook aangepast.

Het gaat hierbij om onttrekkingen die afkomstig zijn uit het IJsselmeer. Dit kunnen rechtstreekse onttrekkingen uit het IJsselmeer zijn, maar ook onttrekkingen uit watersystemen die gevoeg worden vanuit het IJsselmeer. Dit betreft voor Drenthe het overgrote deel van de provincie. Deze verdringingsreeks is afgestemd met de partijen die betrokken zijn bij het Bestuursakkoord Waterverdeling regio IJsselmeergebied.

Eerste lid, onder a

Proceswater is de Aquo-standaard (Informatiehuis Water) door de waterbeheerders gedefinieerd als water dat gebruikt wordt bij iedere vorm van fabrieksproces en in direct contact komt met grondstoffen, hulpstoffen, halffabricaten en eindproducten. Het betreft hier proceswater voor kleinschalig hoogwaardig gebruik.

Eerste lid, onder b

Het betreft hier gewassen waarbij een totale mislukking van de oogst dreigt als gevolg van het watertekort, terwijl met een relatief kleine hoeveelheid water een schade van een dergelijke omvang kan worden voorkomen. Plaatsing in deze categorie geldt ook wanneer met relatief kleine hoeveelheden water relatief grote sociaaleconomische gevolgen als faillissementen te voorkomen zijn.

In de bestuursovereenkomst Waterverdeling regio IJsselmeergebied is daar het volgende over afgesproken: "Subcategorie 3.2 [in de verordening artikel 9.3, eerste lid, onder b] is een verbijzondering van categorie 4 [in de verordening artikel 9.3, tweede lid]. Het betreft een reservering. Om economische en maatschappelijke schade te kunnen verminderen is onder subcategorie 3.2 een reservering opgeno-

men, die elke waterbeheerder mag inzetten onder de volgende voorwaarden: De reservering mag 30% van de watervraag van subcategorie 4.2 beslaan voor de betreffende waterbeheerder. De waterbeheerder moet handelen conform de toelichting op subcategorie 3.2, zoals opgenomen in de toelichting in het Waterbesluit. Dit is ook van belang om verantwoording naar ingelanden af te kunnen leggen. De hoogte van de reservering van subcategorie 3.2 wordt over drie jaar geëvalueerd, waarbij het de intentie is om deze substantieel te verminderen.”

Tweede lid, onder a

Subcategorie 4.1 is bedoeld voor peilhandhaving in klei- en zandsloten, voor zover ze niet al meeliften in categorie 1. Ook de doorspoeling van niet kwetsbare natuurgebieden valt onder deze categorie. Dit zijn natuurgebieden die zijn aangemerkt als NNN (Natuurnetwerk Nederland) en niet onder de definitie van categorie 1.3 vallen.

Tweede lid, onder b

Grootschalig hoogwaardig watergebruik in landbouw is onderdeel van subcategorie 4.2. Indien de benodigde onttrekkingen niet om geringe hoeveelheden water gaan ten opzichte van de beschikbare waterhoeveelheid in het watersysteem of waterlichaam, valt deze watervraag in principe in categorie 4.2, omdat het dan grootschalig (al dan niet hoogwaardig) gebruik betreft. Ook structurele onttrekkingen voor beregening vallen in categorie 4.2. Onder deze subcategorie valt ook het doorspoelen om verzilting en verontreiniging tegen te gaan ten behoeve van de landbouw. In deze subcategorie kan een onderverdeling worden aangemaakt om een onderscheid te maken tussen akker- en tuinbouwgewassen, sportvelden en greens.

Tweede lid, onder c

Voor subcategorie 4.3 voor beregening van gras en maïs is gekozen vanwege de lagere rentabiliteit van graslandberegening t.o.v. akkerbouw.

Tweede lid, onder d

Subcategorie 4.4 is bedoeld voor doorspoeling voor diverse doeleinden. Het gaat hier met name om verziltingsbestrijding. Daarnaast betreft het doorspoelen ten behoeve van de waterkwaliteit (bestrijding algen en botulisme).

Tweede lid, onder e

Naast de eerder genoemde belangen kunnen er ook overige belangen spelen die maatschappelijk economisch moeten worden afgewogen bij (dreigend) watertekort. Een ander voorbeeld is het behoud van cultureel erfgoed. Hierbij gaat het om (archeologische) monumenten, verdedigingswerken, werelderfgoed en bepaalde landgoederen, tuinen en parken. Onder subcategorie 4.5 vallen ook nutsvoorzieningen, visintrek, industrie en scheepvaart.

- Afvoer van zoetwater op de Wadden- en Noordzee ten behoeve van visintrek.
- Energiecentrale Noardburgum (de energiecentrale is niet gekoppeld aan de leveringszekerheid voor energie).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de beroepsvaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Scheepvaart: verminderen schutbewegingen van de recreatievaart op buitenwater (Wadden- en Noordzee).
- Industrie: binnen de regio IJsselmeergebied is dit (voor zover nu bekend) niet of nauwelijks aan de orde.

Onderdeel G

In januari 2022 heeft de provincie Drenthe van het waterschap Noorderzijlvest een verzoek ontvangen voor vrijstellingen voor de legger waterstaatswerken. Het verzoek om oppervlaktewaterlichamen die geen aan- en/of afvoer en/of bergingsfunctie hebben niet op te nemen in de legger waterstaatswerken is voor de periode tot het nieuwe POV-besluit gedoogd. Er was op dat moment geen vrijstelling mogelijk voor de ligging van waterstaatswerken op grond van de POV. Uit ambtelijke gesprekken met waterschappen Vechtstromen en WDOD is gebleken dat zij ook voornemens zijn een verzoek om vrijstelling van onder andere de ligging van bepaalde waterstaatswerken in te dienen. Door het artikel 9.21 (Legger waterstaatswerken) POV 2018 uit te breiden met de mogelijkheid om ook voor de ligging van waterstaatswerken een vrijstelling te kunnen verlenen wordt tegemoet gekomen aan het verzoek van de waterschappen. Deze uitbreiding van de vrijstellingsmogelijkheid is conform de Waterwet. Gedeputeerde staten kunnen voor waterstaatswerken vrijstelling verlenen van de leggerplicht zoals bedoeld in artikel 5.1 Waterwet met betrekking tot ligging, vorm, afmeting en constructie voor bepaalde waterstaatswerken die zich naar hun aard of functie niet lenen voor het omschrijven van die elementen dan wel van geringe afmetingen zijn.

Artikel 5.1 van de Waterwet bepaalt dat de beheerder zorgt voor de vaststelling van een legger die omschrijft waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. In artikel 1.1 van de Waterwet is bepaald welke beheersobjecten onder waterstaatswerken zijn begrepen. De Waterwet vermeldt de basisgegevens die deel uitmaken van de legger.

In de Waterwet is bepaald dat bij provinciale verordening, voor inhoud, vorm en periodieke herziening van de legger voor daarbij te onderscheiden categorieën van waterstaatswerken nadere voorschriften kunnen worden gegeven. Deze paragraaf werkt dit onderwerp nader uit.

De beheerder zorgt ervoor dat de gegevens in de legger actueel blijven. De legger voor de oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, primaire- en regionale waterkeringen of ondersteunende kunstwerken kunnen door de beheerder desgewenst bij een of meer afzonderlijke besluiten, in afzonderlijke documenten worden vastgesteld dan wel worden gecombineerd.

De legger op grond van de Waterwet moet worden onderscheiden van de legger als bedoeld in artikel 78 van de Waterschapswet. Desgewenst kunnen beide leggers in één document worden gecombineerd. De Waterschapswet bevat enkele procedurele bepalingen over de voorbereiding en vaststelling van de laatstgenoemde legger (toepassing inspraakverordening).

Artikel 5.1 van de Waterwet bevat een vrijstellingsmogelijkheid voor het vermelden van ligging, vorm, afmeting en constructie van waterstaatswerken. Van deze mogelijkheid is in het vijfde lid van artikel 9.21 van deze verordening gebruikgemaakt, gelet op de aard en functie van de in dit lid aangewezen waterstaatswerken. Deze lenen zich niet voor het vastleggen van ligging, vorm, afmeting en constructie.

Voor de vast te leggen gegevens in de legger van de regionale waterkering (en ondersteunende kunstwerken) zijn maatgevend de gestelde veiligheidsnorm en de voorschriften, bedoeld in artikel 9.2 van deze verordening. Met behulp van situatietekeningen en, waar mogelijk, dwarsprofielen wordt in de legger aangegeven wat de vereiste en de te handhaven afmetingen van (de primaire en regionale) waterkering.